

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ανακοινώθηκαν στις 7 Δεκεμβρίου τα αποτελέσματα του PISA 2009 για την πιο πρόσφατη έρευνα PISA που εστιάζει στην *Κατανόηση Κειμένου*.

Το PISA¹ (Programme for International Student Assessment) είναι ένα πρόγραμμα του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης) που αποσκοπεί στην αξιολόγηση της ποιότητας, της ισότητας στην παροχή μαθησιακών ευκαιριών και της αποδοτικότητας των εκπαιδευτικών συστημάτων σε περισσότερες από 70 χώρες.

Το PISA, που διεξήχθη για πρώτη φορά το 2000, συνιστά μια πρωτοβουλία των χωρών του ΟΟΣΑ και μια συνεργατική προσπάθεια των συμμετεχουσών χωρών που αποσκοπεί, στην ανά τριετία παρακολούθηση των αποτελεσμάτων των εκπαιδευτικών συστημάτων, μέσω ενός διεθνώς συμφωνημένου κοινού πλαισίου αξιολόγησης.

Το PISA εστιάζει στην αποτίμηση του βαθμού στον οποίο οι 15χρονοι μαθητές/τριες έχουν αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες που είναι ουσιαστικές για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της καθημερινής ζωής και την πλήρη συμμετοχή τους στις σύγχρονες κοινωνίες. Ειδικότερα, το πρόγραμμα PISA αξιολογεί τον αναγνωστικό, το μαθηματικό και τον επιστημονικό εγγραμματισμό των μαθητών/τριών που βρίσκονται κοντά στην ολοκλήρωση της υποχρεωτικής τους εκπαίδευση. Επιπλέον, το PISA συλλέγει δεδομένα για τους ίδιους τους μαθητές, τις οικογένειές τους, τα σχολεία τους και τα εκπαιδευτικά συστήματα των συμμετεχουσών χωρών, τα οποία μπορούν να συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση των παραγόντων εκείνων που προάγουν την επιτυχία στην εκπαίδευση.

Το αντικείμενο της κύριας εστίασης του PISA 2009 ήταν η *Κατανόηση Κειμένου* στην οποία αξιολογείται η ικανότητα ενός ατόμου να εστιάζει το ενδιαφέρον του στην ανάγνωση γραπτών κειμένων, να τα κατανοεί, να τα χρησιμοποιεί και να αναστοχάζεται σε σχέση με αυτά για να επιτυγχάνει τους στόχους του, να διευρύνει τις γνώσεις και τις δυνατότητές του και να συμμετέχει στην κοινωνία. Από τα αποτελέσματα του PISA 2009 παρέχεται επίσης ένα συνοπτικό προφίλ των γνώσεων και ικανοτήτων των μαθητών/τριών στα Μαθηματικά και τις Φυσικές Επιστήμες.

¹ Τα στοιχεία της παρούσας ανακοίνωσης έχουν αντληθεί από τις ακόλουθες δημοσιεύσεις του ΟΟΣΑ:
OECD (2010). *PISA 2009 Results: what students know and can do. Student performance in reading, mathematics and science* (volume I). Paris: OECD.
OECD (2010). *PISA 2009 Results: overcoming social background. Equity in learning opportunities and outcomes* (volume II). Paris: OECD.

Στο PISA 2009 συμμετείχαν 65² χώρες (34 χώρες του ΟΟΣΑ και 31 συνεργαζόμενες χώρες/οικονομίες) και αξιολογήθηκαν 470.000 μαθητές. Από την Ελλάδα συμμετείχαν στην έρευνα 4.969 δεκαπεντάχρονοι/ες μαθητές/τριες που φοιτούσαν σε 184 σχολεία. Ο φορέας υλοποίησης του PISA στην Ελλάδα είναι το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας.

Η Κορέα και η Φιλανδία είναι οι χώρες που επέτυχαν, μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ, τις υψηλότερες μέσες επιδόσεις και στα τρία γνωστικά αντικείμενα.

Η επαρχία Σαγκάη της Κίνας, που συμμετείχε για πρώτη φορά στο PISA, είναι αυτή που επέτυχε τις υψηλότερες επιδόσεις από οποιαδήποτε άλλη από τις 65 συμμετέχουσες χώρες και στα τρία εξεταζόμενα αντικείμενα της έρευνας. Επιπλέον, είναι ιδιαίτερα υψηλά τα ποσοστά των 15χρονων μαθητών στη Σαγκάη που επιτυγχάνουν στα ανώτερα επίπεδα του αναγνωστικού, μαθηματικού και επιστημονικού εγγραμματισμού, συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα του συνόλου των χωρών του ΟΟΣΑ.

Σε ό,τι αφορά τη χώρα μας, η Ελλάδα κατατάσσεται συστηματικά σε όλα τα αντικείμενα της έρευνας στην ομάδα³ των χωρών με μέσες επιδόσεις μαθητών χαμηλότερες από τη μέση επίδοση των χωρών του ΟΟΣΑ.

Συγκριμένα, η Ελλάδα:

- Στην *Κατανόηση Κειμένου* με μέση βαθμολογία 483 μονάδες κατατάσσεται 25η (22η - 29η) μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ (μέση βαθμολογία ΟΟΣΑ: 493 μονάδες, 1^η στην κατάταξη χώρα: Κορέα με μέση βαθμολογία 539 μονάδες & 34^η στην κατάταξη χώρα: Μεξικό με μέση βαθμολογία 425 μονάδες). Η μέση επίδοση της Ελλάδας δεν παρουσιάζει στατιστικά σημαντική διαφορά από τις επιδόσεις χωρών όπως η Πορτογαλία, η Ιταλία, η Ισπανία, και το Ισραήλ.
- Στα *Μαθηματικά* με μέση βαθμολογία 466 μονάδες κατατάσσεται 30η μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ (μέση βαθμολογία ΟΟΣΑ: 496 μονάδες, 1^η στην κατάταξη χώρα: Κορέα με μέση βαθμολογία 546 μονάδες & 34^η στην κατάταξη χώρα: Μεξικό με μέση βαθμολογία 419 μονάδες). Η μέση επίδοση της Ελλάδας δεν παρουσιάζει στατιστικά σημαντική διαφορά από τις επιδόσεις χωρών όπως η Ρωσία και η Κροατία.

² Πέραν των 65 χωρών που συμμετείχαν στο PISA 2009, και των οποίων τα αποτελέσματα ανακοινώθηκαν στις 7 Δεκεμβρίου του 2010, συμμετείχαν επιπλέον 10 συνεργαζόμενες χώρες τα αποτελέσματα των οποίων θα ανακοινωθούν το Δεκέμβριο του 2011.

³ Οι συμμετέχουσες χώρες κατατάσσονται σε 3 ομάδες με βάση το κριτήριο αν η μέση επίδοσή τους είναι στατιστικά σημαντικά υψηλότερη ή χαμηλότερη από τη μέση επίδοση του ΟΟΣΑ ή όχι.

- Στις *Φυσικές Επιστήμες* με μέση βαθμολογία 470 μονάδες κατατάσσεται 30η μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ (μέση βαθμολογία ΟΟΣΑ: 501 μονάδες, 1^η στην κατάταξη χώρα: Φιλανδία με μέση βαθμολογία 554 μονάδες & 34^η στην κατάταξη χώρα: Μεξικό με μέση βαθμολογία 416 μονάδες). Η μέση επίδοση της Ελλάδας δεν παρουσιάζει στατιστικά σημαντική διαφορά από τις επιδόσεις χωρών όπως η Ρωσία και το Ντουμπάι.

Η Ελλάδα, σε σχέση με τους προηγούμενους κύκλους του PISA, δεν διαφοροποιεί ουσιαστικά τη συνολική θέση της αν και εμφανίζει μια στατιστικά σημαντική βελτίωση της μέσης επίδοσης των μαθητών στα *Μαθηματικά* σε σχέση με το PISA 2003, μια στατιστικά μη σημαντική βελτίωση στην *Κατανόηση Κειμένου* σε σχέση με το PISA 2000, αλλά ταυτόχρονα και μια στατιστικά μη σημαντική υποχώρηση στις *Φυσικές Επιστήμες* σε σχέση με το PISA 2006.

Στην Ελλάδα, όπως και σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, διαπιστώνεται ένα χάσμα στις επιδόσεις των δύο φύλων στην *Κατανόηση Κειμένου* καθώς τα κορίτσια επιτυγχάνουν σημαντικά υψηλότερες επιδόσεις από τα αγόρια. Συγκεκριμένα, στη χώρα μας, τα κορίτσια εμφανίζουν μέση βαθμολογία 506 μονάδων στην κλίμακα του αναγνωστικού εγγραμματισμού, ενώ τα αγόρια επιτυγχάνουν μέση επίδοση 459 μονάδων στην ίδια κλίμακα. Επιπλέον, περισσότερα κορίτσια εμφανίζουν υψηλές αναγνωστικές ικανότητες (7,7% κορίτσια & 3,4% αγόρια) και λιγότερα είναι τα κορίτσια που εμφανίζουν περιορισμένες αναγνωστικές ικανότητες και αδυνατούν να επιτύχουν στο βασικό επίπεδο αναγνωστικού εγγραμματισμού (13,2% κορίτσια & 29,7% αγόρια).

Είναι ακόμα χαρακτηριστικό ότι στην Ελλάδα το *κοινωνικο-οικονομικο-πολιτισμικό επίπεδο* του μαθητή δεν είναι τόσο ισχυρός παράγοντας στην εξήγηση των επιδόσεων στην *Κατανόηση Κειμένου* όσο στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες.

Περισσότερες πληροφορίες για τα αποτελέσματα της Ελλάδας στο PISA 2009 θα ανακοινωθούν στην ιστοσελίδα του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας.

Βασιλεία Χατζηνικήτα

Εθνική Διαχειρίστρια PISA